

En framtid i frihet

Innehållsförteckning

1. Inledning
 - 1.1 Den kapabla människan
 - 1.2 Det frivilliga samhället
 - 1.3 Individens rättigheter
2. Liberala partiets sakfrågor
 - 2.1 Vad staten är
 - 2.1.1 Rättsväsende
 - 2.1.2 Försvar
 - 2.1.3 Utrikespolitik
 - 2.2 Vad staten inte är
 - 2.2.1 Utbildning
 - 2.2.2 Vård
 - 2.2.3 Bistånd
 - 2.2.4 Offentliga utgifter
 - 2.3 Hur vi ökar individers frihet
 - 2.3.1 Skatter
 - 2.3.2 Migration
 - 2.3.3 Integritet
 - 2.3.4 Kultur
 - 2.3.5 Arbetsmarknad
 - 2.3.6 Pensionssystemet
 - 2.3.7 Brott utan brottsoffer
3. Avslutande ord

“När en politiker säger att vi sitter i samma båt så var på din vakt, betyder det att det är du som skall ro.”

- Vilhelm Moberg

1. Inledning

1.1 Den kapabla människan

Den klassiska liberalismen utgår från principen att varje människa har rätt att tänka, agera och handla fritt så länge hon inte använder tvång mot andra. Denna princip medför de bästa förutsättningarna för människan att tillgodogöra sig saker hon anser sig behöva. Det är denna princip, med den enskilda individen som utgångspunkt, som definierar Liberala partiet.

I allmänhet ser vi individer som kapabla att hantera sina liv. Våra intellektuella och fysiska egenskaper gör oss väl lämpade att leva och överleva. Människor är inte svaga individer som behöver skyddas från verklighetens hårdhet utan är fullt kapabla till att fatta egna kloka beslut. Vi är individer med en närmast obegränsad inneboende potential och stora möjligheter att söka framgång och lycka.

Framgång är inte något som kommer per automatik. Den är inte heller något som kan ges från en person till en annan, eller tillhandahållas med hjälp av politiska styrmedel. Vi måste alla bedöma våra förutsättningar, välja våra mål och agera för att nå dem. Den enda som kan ta dessa beslut på ett meningsfullt sätt är varje individ själv. Att försöka skydda någon från verkligheten är som att försöka skydda henne från att behöva leva sitt liv. Det är i precis den mån som varje individ har makten över sitt eget liv som hon kan söka lyckan. Det är i den mån som individen får behålla frukterna av sitt arbete som hon själv kan bygga och planera sin framtid och uppleva sin nutid. Detta sammanfattas i principen om självägandet. Varje individ förfogar och bestämmer över sitt eget liv.

1.2 Det frivilliga samhället

Vi har alla våra idéer om vad som är moraliskt. Vi är också delar av ett samhälle, som gör det möjligt för oss att få ett bättre liv, både materiellt och socialt. Vi har utan tvekan stor nytta av varandra, men hur kommer det sig?

Den sociala aspekten är enkel att se. Ett socialt kontaktnät med familj och likasinnade ger trygghet och ett meningsfullt liv.

På det materiella planet så ger specialisering och handel en större och mer effektiv produktion än självhushållning. Det är bara att jämföra dagens samhälle med hur det såg ut innan den industriella revolutionen.

Det civila samhället är inget annat än olika typer av frivilligt samarbete mellan individer. Oavsett om det rör sig om renodlad handel eller vänskap, så är det en del av det frivilliga samhället. Vi utbyter värden och strävar efter det som vi finner mest fördelaktigt utifrån våra egna värderingar. Både relationer och handelsförhållanden är sådant som vi normalt sett går in i frivilligt, för att det ger oss fördelar. Alla får det bättre och ingen behöver offras för någon annan. Det är dessutom så att du själv är bäst på att bedöma din situation och dina behov, och då följer att det bästa vore att du själv fick bestämma vilka förhållanden och vilken handel som du vill vara en del av.

Liberala partiet står för en positiv människosyn, där vi ser människan som fundamentalt kapabel att ta vara på sig själv och där det frivilliga samarbetet bäst ger samhällets fördelar. Liberala partiet tror på människan och civilsamhället, därför vill vi att statens inflytande över samhället ska minimeras och att den enskilda individen ska få största möjliga makt över sitt eget liv.

1.3 Individens rättigheter

Varje människa besitter ett antal rättigheter. Alla har rätten till sitt eget liv, till sin egendom och att fritt tänka och uttrycka sig. Gränsen för dessa rättigheter går vid den punkt där de inkräktar på andra människors motsvarande rättigheter, men aldrig tidigare än så. Ett fritt samhälle kräver att alla människor kan räkna med att deras grundläggande rättigheter skyddas ifrån kränkningar.

I svensk rättsordning skyddas våra rättigheter i bland annat grundlagen och den Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter (EKMR). Tyvärr finns stora möjligheter att på laglig väg inskränka individers rättigheter, då nuvarande skydd inte alltid är tillräckligt starkt och ibland innehåller stora undantag. Liberala partiet anser att skyddet för många av dessa grundläggande rättigheter bör stärkas.

2. Liberala partiets sakfrågor

2.1 Vad staten är

Staten kontrollerar enbart vad vi inte får göra. Idag beslutar staten både vad vi får och inte får göra, samt i vilken grad vi får besluta över våra egna inkomster och vår egendom. Dess maktmedel är tvång i form av statens våldsmonopol. Alla dess utgifter är finansierade av skattebetalare under hot om bestraffning eller konfiskering. Staten är alltså ett slags tvångsapparat. Därför blir frågan om vad som är legitima uppgifter för staten ofrånkomligen en fråga om vad som är legitim användning av våldsmakt. Svaret i ett frivilligt samhälle är att våldet legitimt kan användas för att försvara friheten och frivilligheten. Staten ska däremot inte användas för att själv inskränka denna frivillighet, vilket är vad den absoluta majoriteten av statens nuvarande verksamheter gör.

Liberala partiet anser att statens roll i samhället ska begränsas till att:

- Försvara medborgarnas rättigheter genom ett öppet och effektivt rättsväsende,
- Försvara landet emot yttre hot med hjälp av en väl organiserad och tydligt definierad försvarsmakt och slutligen;
- Sköta utrikespolitiken och relationer till andra stater samt upprätthålla den minsta möjliga byråkrati som krävs för att sköta statens legitima uppgifter.

2.1.1 Rättsväsende

Statens första uppgift är att tillhandahålla ett fungerande rättssystem, d.v.s. ett system för att skydda och värna våra grundläggande rättigheter inom landets gränser. Dagens rättsväsende hanterar och utreder inte brottsligheten på ett tillfredställande sätt.

Rättsväsendets effektivitet ska förbättras på följande sätt:

- En ökning av polisens resurser.
- Tydligare krav på effektiv resursanvändning för berörda myndigheter.
- En genomgripande reformering av regelverk och lagstiftning, inklusive avskaffandet av förbud av privatmoralisk karaktär.

2.1.2 Försvar

Försvaret är statens andra legitima uppgift. Försvarets primära ansvarsområde ska vara att försvara landet mot yttre angrepp. Under de tidsperioder när de yttre hoten är få eller obefintliga ska försvaret ändå ha förmågan att snabbt öka försvarets omfattning till lämplig styrka i händelse av att ett hot dyker upp.

Nationsbyggande i andra länder, såsom till exempel insatsen i Afghanistan, omfattas inte av denna beskrivning. Liberala partiet är därför negativt inställt till denna typ av insatser och är av åsikten att vår försvarsmakt mest effektivt sköter försvaret av vårt land när den är stationerad här, hos sin uppdragsgivare. Insatser utomlands riskerar dessutom att leda en ökad risk för vedergällning i form av terroristattentat mot svenska mål.

2.1.3 Utrikespolitik

Utrikespolitiken har två huvudsakliga mål: handel och säkerhet. Internationell handel är något som alla inblandade parter tjänar på och Liberala partiet ska verka för fri handel med övriga världen. Statens uppgift ska vara att arbeta för att motverka tullar och andra handelshinder som hindrar frivilligt utbyte mellan individer över nationsgränserna.

Sveriges medverkan i internationella organisationer bör ständigt omprövas då förhållanden i omvärlden och därmed relationerna, förändras. Vårt medlemskap i EU bör omprövas bland annat på grund av överbyråkratisering, stora transfereringssystem samt en förödande jordbrukspolitik. Medlemskapet medför visserligen positiva saker som fri rörlighet för människor, varor och tjänster, en samverkan för fred i Europa och samarbete kring brottsbekämpning. Detta kan dock uppnås även utanför unionen. Liberala partiet verkar för att Sverige ska lämna EU och för att vi inte ska ansluta oss till EMU.

2.2 Vad staten *inte* är

Ovanstående begränsning av statens uppgifter kräver att staten slutar att ses som en allomfattande problemlösare. Alltför ofta ses tvingande lagstiftning och förbudspolitik som en lösning på oönskade företeelser i den privata sfären. Detta ger en växande byråkrati och kostnader men får sällan den avsedda effekten. Betydligt bättre lösningar är sådana som ordnas genom medvetna och organiserade konsumenter och privata kampanjer. Detta innebär ett tolerant samhälle där vi måste acceptera att vi inte kan detaljstyra människors liv och marknader med politiska maktmedel. Resurserna ska finnas ute bland de personer som skapar dem och vill de satsa på något område så ska de göra det av egen vilja, med egna medel. Väldigt många människor, speciellt de politiskt intresserade, har mycket bestämda bilder av hur de vill att samhället ska se ut och fungera. De vill använda staten till att forma folks liv och samhällets utseende, ungefär som om de spelade ett datorspel. Om folk äter för lite frukt och grönsaker vill dessa människor höja skatten på kött och godis. Läser folk för lite böcker ändras moms. Är skillnaden mellan mäns och kvinnors val i livet för stor införs regler om kvotering. Den inställning, att staten ska bestämma hur människor ska leva sina liv, leder till en stor, ineffektiv och framförallt dyr byråkrati som minskar människors möjligheter att leva meningsfulla liv utifrån sina egna val.

I avsnittet om vad staten är förklarades vilken roll staten bör ha i ett samhälle. Allt utöver detta är saker som staten inte bör lägga sig i. Liberala partiet anser att civilsamhället, enskilda familjer och individer generellt sett är bättre rustade än stat och kommun att ta hand om utsatta medmänniskor, organisera välfärden och att lösa de problem som uppstår i ett samhälle. Därför ska staten i lämplig takt lägga över de uppgifter som bättre lämpar sig för civilsamhället att sköta på privata initiativ.

2.2.1 Utbildning

Ett fungerande utbildningsväsende är bland det viktigaste som finns. Just därför kan man inte överlämna denna uppgift till det offentliga. Politikerna har de senaste årtiondena experimenterat med en mängd olika läroplaner, alla obligatoriska och likriktade över hela landet. Trots detta har larmrapporter om hur dåligt svenska elever klarar sig i internationell jämförelse kommit med jämna mellanrum.

Liberala partiet menar att politiker inte är några utbildningsexperter och att detta är en verksamhet som bäst sköts i privat regi, utan centrala regleringar. Liberala partiet anser att stat och utbildningsväsendet skall separeras.

Även verksamhet som inte enbart handlar om utbildning, till exempel universitetens forskning, bör privatiseras. Forskningen av idag har blivit politiserad. Politiskt obekväma forskningsresultat leder till större svårigheter att få fortsatt anslag. Områden som politiker tycker är viktiga har det betydligt lättare. Forskningsanslag är inget som ska skötas av staten. Forskningen bör istället finansieras privat.

Liberala partiet vill omedelbart tillåta alla alternativa undervisningsmetoder utöver skola, där ibland hemundervisning samt avskaffa den lagstadgade skolplikten. Skyldigheten att ge barn lämplig undervisning bör istället falla på deras föräldrar eller vårdnadshavare.

2.2.2 Vård

En fungerande hälso- och sjukvård är viktigt både för människors livskvalitet och för samhället i stort. Nuvarande system med offentligt finansierad sjukvård med vissa privata inslag fungerar inte alltid tillfredställande. Sjukvården lider av problem i form av onödigt krångliga system och dåliga incitamentsstrukturer. Det rapporteras även om läkare som spenderar för mycket tid på administrativa uppgifter och därför inte hinner med att ta hand om lika många patienter som annars varit möjligt. När läkare utför arbete som skulle kunna utföras av arbetskraft med lägre kvalifikationer är det slöseri med resurser, varför ett ordentligt stöd till läkare i form av sekreterare eller dylikt bör användas. Liberala partiet vill på lång sikt att finansiering av vården ska ske helt privat. Slöserier i form av obefogade ledtider, felanvända resurser och andra aktiviteter som sänker vårdens värde är något som måste elimineras.

Liberala partiet vill därför att:

- Eventuella utförsäljningar och privatisering av offentliga tillgångar inte ska ske till underpris eller annars oskäligt gynna ett fåtal på medborgarnas bekostnad.
- Den ekonomiska incitamentsstrukturen ska vara sådan att den uppmuntrar till snabb och effektiv vård där patienten kan känna sig trygg i att hon får lämplig behandling.
- Läkare bör få all administrativ avlastning de behöver för att kunna koncentrera sig på sin arbetsuppgift.
- Vård på längre sikt ska skötas och finansieras privat.

2.2.3 Bistånd

Det saknas övertygande vetenskapligt stöd för att statligt bistånd kan bekämpa fattigdom och stimulera utveckling. Där bistånd skulle kunna göra nytta behövs det inte. Sådana länder utvecklas ändå. Där bistånd skulle behövas kan det inte göra nytta, eftersom den politiska miljön inte tillåter det. Nyckeln till utveckling är länders förmåga att genom marknadsekonomi och sunda politiska strukturer själva ta sig ur sin fattigdom, inte bistånd.

På kort sikt vill Liberala partiet därför att:

- Det statliga biståndet som andel av BNP snabbt dras ned.
- Biståndet ska betraktas som en begränsad resurs och endast användas till väl avgränsade projekt utom räckhåll för mottagarlandets regering och som bygger på vetenskapligt väl underbyggda metoder samt följas upp av oberoende utredare.

På längre sikt bör det statliga biståndet helt läggas ned och ersättas av privata välgörenhetsorganisationer. Människor ska inte tvingas lägga pengar på projekt som de inte känner gör någon nytta.

2.2.4 Offentliga utgifter

Den offentliga sektorn har inget krav på avkastning så som privata företag, vilket gör att risken för slöseri och dåligt underbyggda investeringar ökar. Det finns hundratals myndigheter som de flesta medborgare antagligen inte ens hört talats om och varje ny regering tenderar att skapa fler. Därutöver genomförs varje år olika typer av projekt och satsningar som ofta visar sig vara ineffektiva och dyra, för att inte säga direkt skadliga. Liberala partiet ska verka för ett ökat finanspolitiskt ansvar.

Liberala partiet anser att staten måste använda skattepengarna effektivare och vill därför att:

- En genomgång av alla myndigheter sker med målet att slå ihop och/eller lägga ned myndigheter för att få ned antalet till en minimal nivå.
- Det ska införas tydligare avgränsningar av det offentligas kompetensområden för att säkerställa att skattepengar endast används inom de uppgifter de är avsedda för.

2.3 Hur vi ökar individers frihet

2.3.1 Sänkta och förenklade skatter

Det långsiktiga målet för Liberala partiet är att få ner skattesatsen till noll procent. Statens kärnverksamhet ska istället finanseras på frivillig väg. Denna förändring kan dock inte ske över en natt, utan kommer att ta tid att genomföra.

Vi anser att principerna bakom ett framgångsrikt skattesystem är följande:

- Effektivitet: Skatten ska vara utformat på ett effektivt sätt sett till målet med skatten.
- Legitimitet: Skatten ska stå i proportion till det ingrepp den innebär och ses som legitim av de som betalar den.
- Enkelhet: Skatten ska vara enkelt utformad så att den är lätt att tillämpa och uppfylla för myndigheter samt skattebetalare.
- Förutsägbarhet och rättssäkerhet: Det ska vara enkelt att förutse de skattemässiga effekterna av ens handlande.
- Kontrollerbarhet: En skatt ska vara lätt att kontrollera och svår att undgå.
- Synlighet: Skatter ska utformas så att medborgarna är medvetna om skatternas omfattning och existens.
- Värde: Skatten får aldrig vara högre än dess värde.

Det är viktigt att poängtera att skatter inte existerar i ett vakuum, utan sänkningar på utgiftssidan måste motsvaras i samma, eller högre, grad på inkomstsidan. Budgetbalans, principen att statens inkomster inte ska understiga dess utgifter, är viktig. Därför vill Liberala partiet anamma huvuddragen i det existerande ekonomiska ramverket, såsom utgiftstak och en stram budgetprocess. Däremot vill vi avskaffa överskattsmålet då det endast leder till ökad skuldsättning på andra platser i ekonomin. Staten ska inte beskatta befolkningen mer än vad som krävs för att driva sina primära uppgifter.

Av detta följer att inga skattesänkningar ska göras utan motsvarande, eller större, nedskärningar på utgiftssidan. Det följer också att tillfälliga inkomster (från exempelvis försäljning av statliga företag) inte ska gå till att finansiera permanenta skattesänkningar, utan till att betala av statsskulden. De besparingar som görs i samband med att statsskuldräntan sänks till följd av amorteringar ska inte återgå till driftsbudgeten, utan ska användas för att öka amorteringstakten. Målet är att Sverige på sikt inte ska ha någon statsskuld.

På kort sikt vill Liberala partiet:

- Avskaffa värnskatten. En avskaffad värnskatt minskar progressiviteten i skattesystemet och bör även leda till positiva dynamiska effekter.
- Återgå till en enhetsmoms. Alla produkter och tjänster bör påläggas samma moms. Detta har också förespråkats av Finanspolitiska rådet.
- Införa en enhetlig kapitalskatt på 25 %.
- Påbörja en process mot så kallad "Rak växling", det vill säga att arbetsgivaravgiften ersätts med en statlig inkomstskatt som, både i kronor och procent, leder till oförändrade intäkter för staten och utgifter för individen. Fördelarna med reformen ligger inte i att skattesatserna sänks, utan att de synliggörs för den enskilde individen.

På medellång sikt vill Liberala partiet:

- Införa ett sparskatteavdrag som skulle göra alla privatpersoners kapitalvinster upp till 50'000 SEK skattefria. Det skulle skattebefria sparande för flertalet svenskar och därmed göra sparande mer attraktivt än vad det är idag.
- Sänka arbetsgivaravgiften, alternativt den statliga inkomstskatten.
- Gradvis avskaffa ränteavdraget för bostäder. Lånande ska inte vara mer attraktivt än sparande.

På lång sikt vill Liberala partiet:

- Att samtliga avdrag tas bort så att alla endast betalar en fast skattesats, utan några avdrag eller andra variationer. Det enda undantaget är grundavdragen, som bör behållas då den administrativa kostnaden rimligen överstiger den eventuella skatteintäkten.

2.3.2 Migration

I ett liberalt samhälle är inte invandring eller utvandring något problem. De som kan hindras från inträde är människor som utgör ett reellt hot för samhället, men annars ska fri rörlighet råda. Den fria rörligheten är bara ett problem i en socialistisk eller halvsocialistisk stat. I ett liberalt samhälle, som förespråkats av Liberala partiet, är det inte ett problem. Fri invandring kan leda till problem i en traditionell välfärdsstat. I takt med att arbetsmarknaden avregleras och

välfärdsstatens omfång kraftigt minskar kommer även eventuella kostnader för invandring att minska.

2.3.3 Integritet

Liberala partiet anser att massavlyssning av mänsikor som inte är brottsmistänkta är oacceptabelt och kräver att den så kallade FRA-lagen rivs upp. Upphovsrättsinnehavare ska inte få begära ut IP-adresser från företag som tillhandahåller internettjänster. Vi vill därför avskaffa Ipred. Liberala partiet är även emot ytterligare inskränkningar av integriteten, såsom till exempel ACTA och datalagringsdirektivet.

2.3.4 Kultur

Alla människor och föreningar ska vara fria att utöva den kultur de själva vill utan att styras eller sponsras av stat eller kommun. Det är också viktigt att kulturen är rättvis där ingen tvingas att sponsra en idrott eller förening via skattepengar och där alla kulturskapare och föreningar har samma möjlighet att bedriva sin verksamhet utan att vissa får ta del av sponsring via skatt medan andra inte får det. Vi anser därför att ingen form av offentlig finansiering av kultur ska förekomma i Sverige.

2.3.5 Arbetsmarknad

Liberala partiet vill öka friheten på arbetsmarknaden genom att ge arbetsmarknadens parter större möjligheter att själva förhandla fram villkor och regler. Detta innebär att staten inte ska reglera hur och vem företag får anställa eller avskeda. Fackens privilegierade position ska avskaffas. Vidare bör arbetsförmedlingen ersättas av privata alternativ.

Liberala partiet vill skapa en fungerande arbetsmarknad genom att:

- Avskaffa Lag om anställningsskydd (LAS).
- Avskaffa Medbestämmandelagen (MBL).
- Lägga ned den statligt finansierade arbetsförmedlingen.

2.3.6 Pensionsystemet

Pensionssparande är viktigt för att människor ska kunna leva ett meningsfullt och komfortabelt liv på ålderns höst. Det är därför viktigt att så mycket av ansvaret för detta läggs på den mest berörda parten, spararen själv. Liberala partiet vill därför successivt privatisera och avreglera hela pensionssystemet. Hur mycket, när och hur man vill pensionsspara ska vara den ensilda individernens val.

Liberala partiet vill därför att:

- Varje individ själv ska få bestämma hur och hur mycket den vill pensionsspara.
- PPM-pengar ska kunna investeras inte bara i centralt godkända fonder, utan även i till exempel aktier, obligationer eller placeras på ett bankkonto.
- Staten successivt ska dra sig tillbaka och minska sitt inflytande över pensionssystemet.

En viktig förutsättning för ett fungerande pensionssparande är en icke inflatorisk penningpolitik.

2.3.7 Brott utan brottsoffer

Liberala partiet vill se ett Sverige där vuxna människor på frivillig basis får umgås, sluta avtal och interagera med varandra hur de vill och utan statlig inblandning så länge de respekterar andra människors rätt till detsamma. Genom att avskaffa morallagstiftning och minska den politiska klåfingrigheten kan vi både ge människor större möjligheter att leva sina liv som de vill och dessutom se till att rättsväsendet får mer resurser över till att utreda och förhindra riktig brottslighet, där ett brottsoffer förekommer.

I Sverige finns idag lagar som inte syftar till att skydda medborgarna från kränkningar eller upprätthålla ordningen i samhället, utan istället endast syftar till att förbjuda ett beteende som politiker av privatmoraliska skäl anser vara oönskat. Exempel på denna typ av lagregleringar är bland annat sexköpslagen, vår narkotikastrafflag och lotterilagen. Alldeles oavsett om man anser att sexköp är moraliskt fel eller inte så är det inte något som bör regleras med förbud. Vuxna människor har rätt till sina kroppar och är därför själva bäst lämpade att bestämma huruvida de på frivillig basis vill köpa eller sälja sex.

Syftet med narkotikastrafflagen har varit att minska konsumtionen och därmed minska skadorna av narkotika. Man ville också upptäcka och stoppa missbruk tidigt. Som alltid har den repressiva politiken misslyckats. Förbudspolitiken har skapat en växande svart marknad för droger, hög dödlighet bland missbrukare, omfattande kriminalitet och har dessutom gjort det mycket svårt att upptäcka missbruk. Vi tror inte att lösningen är mer av samma politik.

Lotterilagen finns för att kontrollera och kommersialisera spelande i Sverige. Denna lag förhindrar människor att delta i ett spel där någon kan gå därifrån med mer än vad de kom dit med. Dvs ett bingo parti där någon vinner en presentkorg förhindras av lotterilagen om insatsen var mindre än presentkorgens värde. Vi tror inte det är statens sak att sköta spelverksamhet eller att förbjuda människor från att själva utöva spel.

Liberala partiet vill därför att:

- Narkotikastrafflagen avskaffas och att skademinimering ersätter kriminalisering som strategi för att motverka missbruk.
- Sexköpslagen avskaffas och att sexarbetare får bättre möjligheter att organisera sig vilket skulle öka säkerheten och samtidigt göra det mycket svårare för kriminella organisationer att tjäna pengar på människosmuggling för sexuella ändamål.
- Lotterilagen avskaffas och att marknaden för spel och dobbel släpps fri.

3. Avslutande ord

Som avslutande ord lämnar vi över till några framstående politiker och författare.

"När vi hävdar begreppet frihet under ansvar, när vi påstår att de enskilda människorna bättre än staten, dess politiker eller företrädare kan förvalta resultatet av sitt eget arbete, när vi tror på tankefrihet, på yttrandefrihet och en fri marknadshushållning, på individuell utbildning och social gemenskap grundad på frivillighet och inte på tvång, då gör vi allt detta därför att vi tror att människorna är förnuftiga nog - eller om de får ansvar, kan bli förnuftiga nog - att själva fatta de nödvändiga besluten."

- Gösta Bohman, Tal vid Moderata ungdomsförbundets stämma i Göteborg den 21 november 1980

"Varje förslösad skattekrone är en stöld från folket"

- Gustav Möller, socialdemokratisk riksdagsledamot 1918-1954

"Icke värderade han friheten lägre därför att de fega kunde vara den förutan."

- Vilhelm Moberg, *"Rid i Natt"*, 1941

"När plundring blir ett sätt att leva för en grupp människor i ett samhälle, skapar de för sig själva med tiden ett rättssystem som bemyndigar det och en moralisk kod som förhållig det."

- Frédéric Bastiat, *"Economic sophisms"*, 1848